

Botos József – Botos Katalin:

Megválaszolatlan kérdések

„Lovamra patkót senki nem veret,
Be szerencse, hogy senki sem szeret:
Kocogok, lógok, követlen uton
S hogy merre megyek, nem nagyon tudom.

S a rossz uton, mert minden ellovan,
Felüti néha fejét a lovam
És megkérdi, míg szép feje kigyúl:
Hát mi lesz ebből, tekintetes úr?”

(Ady Endre : A ló kérdez)

A választási hadjáratba egyre több vitatkozó kapcsolódik be. „Szerinted kit választanak meg? Melyik jelölt szimpatikus neked? Szerinted miért támogatják olyan sokan XY-t?”

Tényleg: miért is? Mi vajon a véleménye azokról a kérdésekről, amelyek a nemzet sorsa szempontjából döntő fontosságúak? Egyáltalán: tud-e róluk? Való igaz, van néhány ténylegesen sorsdöntő kérdés, ami a közbeszédben gyakran felmerül: A migráció, az ukrán háborúba való bekapcsolódás, és a genderkérdés. Ebben a háromban való állásfoglalás döntő, s úgy tűnik, a magyar népesség többsége ezekben a kormány nézetét támogatta eddig. De sokan vannak, akik az aránytalan és gyors vagyonosodás, a túlzott centralizációs törekvések, a haveri kapitalizmus, a politikai támogatók helyzetbe hozása miatt elégedetlenek. Ezen kérdések körül folyik az eszmecsere, ha egyáltalán van. Többnyire azonban nem a különböző véleményen levők, csak az azonos véleményt vallók között van beszélgetés. Nincs igazi vitakultúra. De a legfőbb baj, hogy e témákban is hiányosak az ismeretek; csak az érzelmeké, indulatoké a szó.

Pedig még sok további kérdés van, amelyek a társadalom szempontjából kulcsfontosságúak. Amelyektől függ a jövőnk, utódaink jövője. Miért van az, hogy a statisztikai zsebkönyvek egyszerű adataiból levonható következtetésekkel gyakorlatilag nem foglalkozik a sajtó, a politika? Nem a szakapparátusoknak, a vajtfülűek számára szóló, szűk körben ismert előterjesztésekre gondolunk, vagy pl. a TÁRKI tanulságos, ámde a széles közvélemény által alig ismert elemzéseire. *A közemberek informáltsága a kérdés.* Az a benyomásunk, hogy ezzel *nem foglalkozik senki...*

Ez *így* biztos nem igaz. Az azonban tény, hogy a közvéleményt informáló, érdemi információk nincsenek ezekről a témákról. Nem ad választ e kérdésekre senki, az átlagember számára érthető, egyszerű formában.

Csak felsorolás-szerűen idézünk néhányat ezekből. Nem rangsorolva, nem fontossági sorrendben; csak ahogy jön.

Kérdések:

Mi az oka annak, hogy egyre több Dawn-kóros gyermek születik?

Mi lesz a Dawn-kóros felnőttek sorsa, ha már szüleik nem élnek?

Mi az oka annak, hogy egyre több az autista gyermek és fiatal felnőtt?

Mi az oka annak, hogy egyre több nő fogamzásképtelen?

Mi az oka, hogy egyre több fiatal férfi ivarsejtjei nem alkalmasak a szaporodásra?

Mi az oka annak, hogy noha a születésszám évtizedek óta egyre csökken, a méhen belüli magzati halálzásnak nemcsak az aránya, de a *száma* is folyamatosan *emelkedik* ?

Mi a (pontos) oka (és következménye!!) annak, hogy a házasságkötés és gyermekvállalás időpontja egyre későbbre tolódik?

Mi lesz a sorsa a gyermek nélkül maradt férfiaknak és nőknek, ha megöregszenek?

Mi lesz az örökös nélkül elhalt személyek vagyonával? Ki temeteti el őket?

Milyen (pontos) okok állnak a kóros elhízás mögött? A közvetlen okokat ugyan tudjuk, sorolhatjuk is, de *azoknak* mi az oka?? (Időhiány, mozgáshiány, túlhajszoltság, ismerethiány, a megegett táplálék minősége?) És ezen hogy lehetne segíteni?

Mi az oka annak, hogy a mostani generáció számottevő része szenved depressziótól? (A sötét kommunista időben élt emberek elkeseredettek voltak ugyan, de kevesebben voltak depressziósak..)

Miért épülnek sorra stadionok, de miért nem épülnek olcsó kormányzati bérlakások? (Sokszor csak lézengenek az emberek a stadionokban, így aligha profit-hozók... A lakás-bérleti költségek meg az egekben vannak. A fiatalok számára kulcskérdés...)

.....

Mi az oka, hogy az országgyűlés folyamatosan ülésezik? A történelmi múltban évente egyszer, vagy alkalmyszerűen hívták össze.

Hol érhető el a képviselők munkaköri leírása? Mi az a munka, amit végeznek, és ami miatt erre valóban szükség van???

Miért kapnak az országgyűlési, települési képviselők magas fizetést? Milyen hatása van ennek a képviselői helyért való tolongásra? E nélkül hányan vállalnák, egyáltalán: kik vállalnák a képviselőséggel járó munkát? (1956-ban akik ezt vállalták, nem a pénzért tették...Igaz, rövid időről volt szó, sajnós.) Ha a munkára ténylegesen szükség van, azt meg kell fizetni. De mennyire? Ki szabja azt meg? (Önmaguk?)

...

Mi az oka, hogy orvoshiány miatt egyre több körzet lesz betöltetlen, s szűnik meg az ellátás egyes kórházakban?

Mi az oka annak, hogy a statisztikai kimutatás szerint a praktizáló orvosok közel egy harmada 60 éven felüli, és a nyugdíjkorhatáron felüli korcsoport aránya is 20%? (Tehát minden ötödik orvos túl van a nyugdíjkorhatáron?) Nyilván elsősorban pénzkérdés; de annál több. Hogy-hogy erre nem figyelt fel *kellő időben* a vezetés?

Mi az oka annak, hogy a diplomát megszerzett orvosok közül nagyon sokan nem gyakorolják a gyógyító tevékenységet (Gyógyszerügynök, hivatalnok...)

Mi az oka a nővérhiánynak (túl azon, hogy alulfizetett szakma, nálunk különösen, de a világon mindenütt)?

Mi az oka annak (bár a közkeletű statisztika ezt nem mutatja ki, vagy legalább is nem ismert széles körben az arányszám), hogy a pedagógus társadalom jelentős része is előregedett, nyugdíjkorhatár közelében, vagy azon túl van?

Van-e fölmérés arról – és miért nem ismert széles körben –, hogy a bolognai rendszernek milyen előnyei-hátrányai vannak, és mi az egyenleg?

Miért van végzetes hiány matematika-fizika szakos tanárokból?

Milyen kormányzati elképzelések vannak az elsivatagosodó Alföld problémájának megoldására?

Meddig és miből lehet locsolással fenntartani a termelést? Ki a felelős a csatornázásért?

Miért nem tekintjük mi is, mint az osztrákok, svájciak, a tájvédelmet kellő fontosságúnak? Miért vannak még mindig szemétlerakatok a vonatok közelében?

.....

Ezekkel a problémákkal a politikusok és a sajtó nem foglalkoznak eleget – a közmédia sem. De főleg nem ismert – széles körben legalább is –, hogy milyen válaszokat lehet kapni rájuk az illetékesektől. Ha vannak válaszok...

A ló kérdez...

Csongrád, 2024. május